

همه موظفید از فساد جلوگیری کنید. باید با کمال دقت، کسانی که در اس هستند اشخاص ناظر بفرستند، همه جا را تحت نظر بگیرند؛ برای اینکه اگر - خدای نخواست - از چهار نفر یک امر خلاف قاعده‌ای، یک امری که در زمان سابق اتفاق می افتاد، اگر حالا در اتفاق بیفتد، همه تان بدنام می شود

دادگر

سال پنجم / شماره بیست و پنجم / دی ماه ۱۴۰۲

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی (ره)
مدیر مسئول: علیرضا منگلی نسب / صفحه آرا: مبینا اصل‌یگی
جانشین سردبیر و ویراستار: محمداصادق جعفری نژاد
هیئت تحریریه: محمداصادق جعفری نژاد، مهرداد حاتمی، محبوبه رفیعی، مهلا زارع

به حاشیه رفتن عدالت آموزشی

مسئله تقلب در کنکور و استفساریه مجلس

محبوبه رفیعی

عضو فعال در دانشکده

محترم سازمان سنجش و آموزش کشور در متن استعفا مبنی بر اینکه سازمان سنجش توانایی اجرای این حجم از برگشت به تحصیل متقلبان را ندارد، بیان کرد افراد موضوع احکام دیوان عدالت متقلب نیستند زیرا دلیلی نیز بر وجود تقلب توسط آنان تاکنون ارائه نشده است. همچنین نمی توان شخصی را که ترم هفت است داوطلب تلقی کرد و مانع از ادامه تحصیل وی شد.

بی پاسخ ماندن یک سوال مهم

مسئله اینجاست بالاخره تکلیف تقلب در کنکور چه می شود؟ اگر تقلب داوطلبی پس از ورود به دانشگاه محرز گردید چگونه باید به آن رسیدگی کرد؟ آیا نباید برخوردی شایسته در این باره در نظر گرفت؟ آیا رواست فرزندان متعهد ایران اسلامی که به امید ساختن آینده ای بهتر، سال های متمادی برای رسیدن به رتبه های برتر کنکور تلاش فراوانی کرده اند به جای اینکه نتیجه زحمات خود را ببینند با این بی عدالتی، تخلف و تقلب مواجه شوند؛ باید به فکر این بود که شنیدن چنین اخبار و حواشی چه ذهنیتی برای افرادی که می خواهند آمادگی لازم را برای حضور در آزمون سراسری سال بعد کسب کنند خواهد ساخت. البته باید توجه کرد که نباید فرایند بررسی سازمان سنجش به قدری طولانی بشود تا شخصی را که چند سال از تحصیل او در دانشگاه گذشته است از تحصیل بازداشت و سخن دیوان عدالت در این باره نیز درست است.

کرده، بود. البته حکم انفسال پس از چندی لغو گردید. از نظر دیوان عدالت اداری، رویکرد قانونگذار این است که این افراد «داوطلب» نیستند بلکه «دانشجو» هستند و هیئت رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری حق رسیدگی در این باره ندارد؛ این جمله معنایش آن است که سازمان سنجش از حیث قانونی امکان منع تحصیل دانشجویان مشکوک به تقلب را ندارد و همین نگاه عملاً دانشجویانی که طرف حساب سازمان سنجش بودند را برای ماندن در سر کلاس های درس امیدوارتر کرد. در حقیقت در کنار استفساریه، این بار دیوان عدالت دست سازمان سنجش را بست.

جناب پورعباس رئیس سازمان سنجش به تازگی استعفاي خود را داده است. از آنجا که عمل به احکام دیوان لازم و ضروری است و از سوی دیگر سازمان سنجش عملاً توانایی اجرای این حجم از برگشت به تحصیل متقلبان را ندارد، جناب پورعباس تصمیم به کناره گیری از ریاست سازمان گرفت که البته این استعفا مورد پذیرش قرار نگرفت.

واکنش دیوان عدالت اداری به استعفاي پورعباس چه بود؟

دیوان با حمایت از آرای صادر شده در حمایت از دانشجویانی که به دلیل احتمال تقلب از سوی آنها، درصدد جلوگیری از تحصیل آنهاست اجرای این احکام را جزء وظایف سازمان سنجش دانسته است. همچنین در خصوص ادعای رئیس

بازگشت بیش از ۹ هزار داوطلب مشکوک به تقلب در کنکور به دانشگاه با حکم دیوان عدالت اداری شوکی بود که نظام آموزش عالی را مبهوت کرد.

بالتکلیفی در پذیرش داوطلبانی که در آزمون ۱۴۰۰ به قبل احتمال تقلب آنها وجود داشت باعث گردید تعدادی از این داوطلبان به دانشگاه راه پیدا کنند و در دانشگاه ثبت نام نمایند. بعد از این موضوع، سازمان سنجش به دلیل اینکه در هیئت های بدوی و تجدید نظر رسیدگی به تخلفات، رأی مبنی بر مردودیت علمی علیه برخی از آنان صادر کرد از تحصیل آنها جلوگیری کرد و این مسئله باعث گردید این دانشجویان دست به شکایت بزنند.

اتفاقی که راه را برای ورود کمیسیون اصل ۹۰ به این حوزه باز کرد و مجلس در نهایت استفساریه ای از ماده ۱۱ قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری در این زمینه منتشر کرد؛ استفساریه ای که طبق آن دانشجویان از این مسئله مستثنی شده و سازمان سنجش تنها می توانست جلوی ورود داوطلبان را به دانشگاه بگیرد. عملاً با این کار سازمان سنجش اجازه بررسی و گرفتن آزمون مجدد از این دانشجویان را نداشت، اما سازمان سنجش معتقد بود این استفساریه مشمول افرادی که حکم قطعی هیئت های بدوی و تجدید نظر مبنی بر مردودیت علمی آنها صادر شده است نمی باشد.

به دلیل اتخاذ این رویکرد توسط سازمان سنجش، افرادی که حکم قطعی آنان مبنی بر مردودیت علمی در هیئت تجدید نظر صادر شده بود؛ نزد دیوان عدالت اداری از رویه سازمان دست به شکایت بردند.

با شکایت افراد مذکور پای دیوان عدالت به موضوع باز شد؛ نظر دیوان مبنی بر این بود که استفساریه مجلس باید عطف به ما سبق بشود بنابراین افرادی که اکنون دانشجو شده اند مشمول ماده ۱۱ رسیدگی به تخلفات در آزمون های سراسری نخواهند بود اما سازمان سنجش معتقد بود که نباید استفساریه را درباره افرادی که حکم قطعی مبنی بر مردودیت علمی آنان صادر شده است؛ تسری داد.

پافشاری سازمان سنجش بر موضع خود، حکم انفسال رییس این سازمان را در بر داشت. دلیل این انفسال عدم تمکین رئیس سازمان سنجش از اجرای حکم موقت بازگشت دانشجویانی که مشکوک به تقلب بوده و دیوان عدالت حکم موقت حضور آنان را به کلاس درس صادر

محمدصادق جعفری نژاد

دبیر نشریه در دانشکده

شاید این عبارت به گوشتان خورده باشد: «کرسنت را مطرح می‌کنند تا از کرسنت نگوئیم.»

این جمله توسط ابراهیم رئیسی در مناظره انتخاباتی سال ۹۶ مطرح گردید؛ اما قضیه کرسنت چیست؟

قرارداد کرسنت قراردادی برای فروش گاز میدان سلمان است. این قرارداد در سال ۱۳۸۱ و در زمان وزارت بیژن زنگنه در دولت هفتم بین شرکت کرسنت پترولیوم و شرکت ملی نفت ایران به مدت ۲۵ سال منعقد گردید.

احتمالاً ابهامات موجود در رابطه با این قرارداد و ضررهای ناشی از آن توانایی مقایسه با ترکمنچای را دارد.

اگر بخواهیم به اشکالات موجود در این قرارداد اشاره کنیم شاید باید یک ترم درباره‌اش نوشت اما مجبوریم به چند مورد بسنده کنیم:

اشکال اول: چرا به سراغ شرکت کرسنت رفتید؟!

طرف مقابل قرارداد (شرکت کرسنت) به قدری در عرصه اقتصادی قدرتمند بود که حتی آقای حسن روحانی دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی خطاب به آقای خاتمی رئیس جمهور آن موقع نامه‌ای نوشت و اذعان کرد:

۱. فروش گاز به امارات از طریق واسطه (شرکت کرسنت) ۲. عقد قرارداد طولانی (۲۵ ساله) با یک شرکت غیرمعتبر که در سنوات قبل نیز عملکرد ضعیفی داشته است. ۳. قیمت و شرایط قراردادی در مقایسه با سایر قراردادهای منطقه بسیار نامطلوب است.

همچنین در انعقاد قرارداد های گازی مرسوم نیست که شرکت واسطه را طرف قرارداد، قرار داد!! به طور مثال قراردادهای گازی ایران با ترکیه، عراق، قرارداد دولت با دولت است.

اشکال دوم: مفت باشه.....باشه

در این قرارداد هر هزار متر مکعب گاز بر مبنای یک بشکه نفت قیمت گذاری شد.

این قرارداد برای دو بازه زمانی ۷ ساله و ۱۸ ساله بسته شد. طرف ایرانی متعهد شد تا در ۷ سال نخست هر هزار متر مکعب گاز را به قیمت ۱۷,۵ دلار به این شرکت عرضه کند و در ۱۸ سال بعدی نیز به قیمت ۳۸,۸۵ دلار هر هزار متر مکعب را عرضه کند.

در زمان آغاز مذاکرات با شرکت کرسنت (سال‌های ۷۷ و ۷۸) قیمت جهانی هر بشکه نفت خام حدود ۱۲ تا ۱۴ دلار محاسبه می‌شد. بر همین اساس قیمت گاز در این قرارداد بر مبنای نفت خام ۱۸ دلاری مطرح گردید. اما در زمان عقد قرارداد (۲۰۰۱ میلادی - ۱۳۸۰ شمسی) قیمت جهانی نفت خام به ۲۴ دلار نیز رسید که بر این اساس می‌بایست قیمت مینا در قرارداد نیز افزایش می‌یافت.

قیمت گذاری نمی‌بایست بر مبنای قیمت ثابت تخمین زده می‌شد و بایستی بر مبنای قیمت شناور و متناسب با قیمت جهانی در گذر زمان ارزیابی می‌شد.

قیمت پایین فروش گاز حتی قیمت عرضه گاز به ترکیه را تحت تاثیر قرارداد. زیرا ترکیه در این رابطه اعتراض کرد و استدلال ترکیه مبنی بر قرارداد کامله الوداد بود.

قرارداد کامله الوداد اگر با چند کشور بسته شد، نمی‌توان قراردادی با یکی از آنها بست که تبعیض نسبت به دیگری صورت بدهد و از آنجا که ما با ترکیه و امارات قرارداد دوستی داریم، ترکیه با استناد به همین قرارداد، به دادگاه بین‌المللی شکایت برد و توانسته بود نسبت به مبلغ خرید گاز از ایران اعتراض کند.

اشکال سوم: فرصت فسخ قرارداد از دست رفت (قاپیدن بعضی‌ها)

ایران می‌توانست در همان سال‌های ابتدایی به موجب الحاقیه پنجم قرارداد، آن را فسخ کند و از شر آن خلاص بشود زیرا در این الحاقیه آمده

بود که اگر شرکت کرسنت نتواند ظرف ۶ ماه اسناد تضمینی به مبلغ ۴۰ میلیون دلار را تهیه کند طرف دیگر حق فسخ قرارداد را دارد.

همانطور که قابل حدس است شرکت کرسنت نتوانست به تعهداتش عمل کند و حق فسخ ایجاد شد. اما نه تنها از این حق فسخ استفاده نشد بلکه فرصت برای تعدیل قیمت از دست رفت.

عدم فسخ این قرارداد به این جهت است که شخصی به نام ترقی جاه با دریافت

رشوه و تبانی با شرکت کرسنت و اشخاصی در ایران مسیر قرارداد را منحرف می‌کند و مانع از اعمال فسخ می‌شود.

الحاقیه ششم

نه تنها فسخی صورت نمی‌گیرد؛ بلکه با دریافت رشوه چند میلیون دلاری توسط ترقی جاه و زد و بند او با برخی اشخاص در ایران، الحاقیه ششم به قرارداد ملحق می‌شود.

الحاقیه ششم می‌توانست فرصتی باشد تا قیمت گاز صادراتی تعدیل بشود که از این فرصت استفاده نشد و فرصت فسخ قرارداد نیز به موجب این الحاقیه از بین رفت.

تمام اینها به خاطر تحقق فساد و ارتشا در روند انعقاد و تداوم قرارداد کرسنت بود.

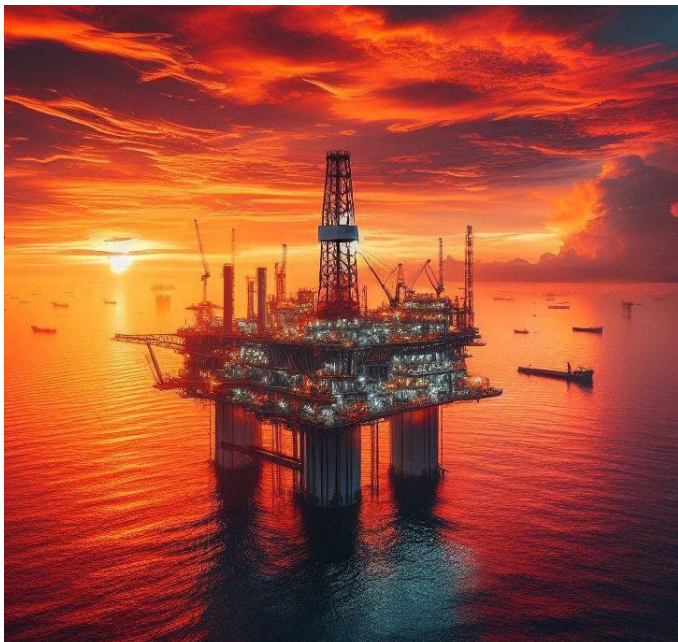
عدم اجرای قرارداد:

موعد اجرای قرارداد سال ۸۴ بود. (موعد اجرا با انعقاد متفاوت است)

این قرارداد به دلیل اینکه نهادهای اطلاعاتی و ناظر دلایل متعددی مبنی بر تحقق فساد را کشف کرده بودند در سال ۸۴ اجرایی نشد.

تشکیل پرونده و مسیر حقوقی آن:

شرکت کرسنت در سال ۱۳۸۸ به دلیل عدم اجرای تعهدات توسط ایران به دیوان بین‌المللی داوری شکایت برد. از سوی دیگر، ایران در دولت دهم با ارائه مستندات گسترده رشوه در این پرونده موفق شد تا سال ۱۳۹۰ فساد در انعقاد این قرارداد را در دیوان اثبات کند.

پایان ترم

توصیه هایی به نو ورودی ها درباره پایان ترم

مهرداد حاتمی

عضو فعال در دانشکده

سلام و عرض ادب خدمت شما دانشجویان نو ورودی رشته حقوق یا علوم سیاسی دانشگاه بزرگ علامه طباطبایی. امیدوارم حالتون عالی باشه.

خب دوستان، داریم به ایام حساس امتحانات نزدیک می‌شیم. مایی که فکر می‌کردیم بعد کنکور دیگه قرار نیست درس بخونیم و اومدیم دیدیم که نه از این خب را نیست! امتحانات ترم اول قراره از تاریخ ۳۰ دی ماه شروع بشه و تا تاریخ ۱۱ بهمن ماه ادامه داره. قبل شروع امتحانات قراره ما یه فرجه ده روزه داشته باشیم.

فرجه چیه؟

فرجه به تعطیلی چند روزه قبل امتحانات هست که به دانشجویان فرصت میده تا برای روزهای امتحان آماده بشن و مطالعه بکنن و هدف از فرجه، آماده شدن و فرصت مطالعه دادن به دانشجویان هست.

دانشجویان خوابگاهی میتونن روزهای فرجه رو توی خوابگاه بمونن یعنی خوابگاه تعطیل نیست و میتونن استفاده بکنن.

و اما نصیحت های ترم بالایی‌ها

ترم بالایی‌ها میگن که از این ایام به نحو احسن استفاده کنید و هیچ جوهره از دستش ندین و به مطالعه برای امتحانات پردازید. از پشیمونی‌هایی این عزیزان استفاده نکردن از فرجه‌ها هست. و اما با گذر از فرجه میرسیم به خود امتحانات.

شما در امتحانات برخی موارد رو باید رعایت کنید؛ مثلاً آوردن برخی لوازم مثل تلفن همراه و لوازم تقلب سر جلسه ممنوعه و با هرگونه تخلف و تقلب برخورد میشه پس حواسمون باشه. سوالات امتحان هم میتونه تستی یا تشریحی باشه و این براساس هر استاد متفاوته ولی اغلب با سوالات تشریحی مواجه میشیم.

و اما توصیه میکنم سعی کنید نمره خوبی در امتحانات کسب کنید. این امر با مطالعه زیاد فراهم میشه. در مورد سوالاتتون از اساتید و کسانی که میتونن کمک کنن بپرسید و ابهاماتتون رو برطرف کنید و با توپ پر سر جلسه بیاین و حواستون باشه که نمره هاتون اگر از یه حد پایین باشه به مشکل میخورین.

ولی اصلاً نگران نباشید ما توی دوران تحصیلمون کلی از این امتحانات رو گذروندیم؛ اینم یکی مثل هموناست و هیچ نگرانی ای وجود نداره.

جرح سرداور

معاون حقوقی رئیس جمهور از جرح «لوران اینس» سرداور اختلاف شرکت ملی نفت ایران با شرکت کرسنت خبر داد.

لوران اینس از سال ۲۰۱۸ سرداور دیوان کرسنت ۲ بود و اصلی‌ترین نقش را در صدور آرای ضدایرانی در آن دیوان داشت.

تیم حقوقی دولت سیزدهم نزد دیوان تقاضای جرح سرداور را مطرح کرد؛ جرح سرداور زمانی مطرح می‌شود که وی استقلال و بی‌طرفی را کنار بگذارد و جانب یکی از دو طرف را بگیرد. این ادعای طرف ایرانی توسط دیوان به درستی پذیرفته شد و لوران اینس برکنار شد. چنین اقدامی موجب شد تا ترکیب داوری که کاملاً علیه ایران بود به طور کلی تغییر کند.

تغییر داور اختصاصی ایران

همچنین با پیگیری‌های حقوقی دولت سیزدهم، داوری که در «کرسنت ۲» در بسیاری از موارد مواضع خود را همسو با سرداور ضدایرانی دیوان اتخاذ می‌کرد، مجبور به استعفا شد.

معاون حقوقی رئیس جمهور همچنین اذعان کرد تغییر ترکیب تیم داوری در بررسی عادلانه و منصفانه پرونده تأثیر زیادی خواهد داشت و با جرح سرداور، این پرونده که با ادعای بی‌پایه ۳۲ میلیارد دلاری علیه ایران شکل گرفته بود به فروپاشی نزدیک شده است.

پرونده‌ای که در حال تحقق یکی از بزرگ‌ترین ضررهای مالی به کشور به خاطر عملکرد دولت‌های قبل بود با روی کار آمدن تیم حقوقی جدید و تغییر ترکیب تیم داوری خنثی شد تا ادعای غرامت ۳۲ میلیارد دلاری از ایران به فروپاشی نزدیک شده است.

ایمیل‌های رد و بدل شده و فقره‌های چک متهمان به فساد، ایران را به سمت پیروزی در پرونده نزدیک کرد. همچنین در این خصوص، علیه مدیران و مسئولانی که در امضای قرارداد کرسنت نقش داشتند پرونده‌هایی در مراجع قضایی داخلی باز شد. اما یک اتفاق مسیر پرونده را تغییر داد

روی کار آمدن دولت یازدهم

اما در دولت یازدهم و با روی کار آمدن مجدد تیمی که در زمان امضای کرسنت در رأس کار بودند، ورق علیه ما برگشت و این فساد به پای کشور نوشته شد لذا دفاعیات ایران رد شد. برای دیوان این سوال پیش آمد که اگر این افراد متهم به فساد هستند چگونه دوباره برای تصدی امور در وزارت نفت روی کار آمدند.

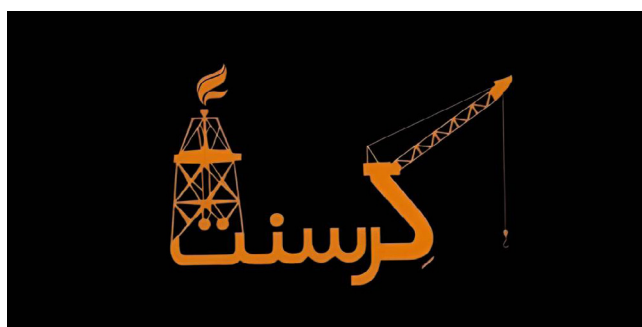
جریمه ۶۰۷ میلیون دلاری

همه این مسائل موجب شد تا دیوان به نفع شرکت کرسنت، ایران را به ۶۰۷ میلیون دلار محکوم نماید البته این مبلغ در مقایسه با غرامت اصلی مورد ادعای کرسنت بسیار ناچیز تلقی میشد. مبلغ ۶۰۷ میلیون دلار ناظر به ۸.۵ سال اول قرارداد بود و بخش عمده غرامت که ۳۲ میلیارد دلار برآورد می‌شد مربوط به ۱۶.۵ سال دوم قرارداد بود. به بیان ساده‌تر اگر ایران در قسمت دوم پرونده توسط شرکت کرسنت محکوم می‌شد باید مبلغی بالغ بر ۳۲ میلیارد دلار پرداخت می‌کرد.

دولت سیزدهم

با روی کار آمدن دولت سیزدهم با تغییراتی که در تیم حقوقی پرونده کرسنت ایجاد شد مسیر پرونده تغییر کرد.

دو اقدام مهم در دولت سیزدهم محقق شد:

افزایش سن بازنشستگی ضرورتی اجتناب ناپذیر

بررسی دلایل افزایش سن بازنشستگی و پاسخ به برخی ایرادات حقوقی و شرعی

مهلا زارع

عضو فعال در دانشکده

خبری در راه است! خبری که ممکن است منشا مشکلات و اعتراضات عظیمی در ایران شود. اتفاقی که در چند سال آینده می‌تواند بزرگترین مشکل ایران تعبیر شود. ناترازی و ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی را جدی بگیرید!

افزایش سن بازنشستگی، مسکن صندوق‌ها

به نظر می‌رسد علت اتخاذ تصمیم یاد شده مبنی بر افزایش سن بازنشستگی کارکنان، بحران صندوق‌های بازنشستگی در تأمین مطالبات و حقوق بازنشستگان می‌باشد.

بر اساس مصوبه مجلس میزان افزایش سنوات خدمت پلکانی است و بیشتر افراد در حد چند ماه به سنوات خدمت‌شان اضافه می‌شود و افرادی که به تازگی شروع به کار می‌کنند به میزان سنوات خدمت آنها حداکثر ۵ سال اضافه می‌شود. سقف سن بازنشستگی برای آقایان حداکثر ۳۵ سال یا ۶۲ سال سن است و سقف سن بازنشستگی برای خانم‌ها ۵۵ سال است و این تصمیم به منظور کاهش ناترازی صندوق‌های بازنشستگی و تقویت توان صندوق‌ها گرفته شده است.

با وقوع بحران سالمندی در دنیا و افزایش امید به زندگی به منظور حفظ تعادل منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی، سن و سابقه الزام برای بازنشستگی در اکثر کشورهای دنیا افزایش پیدا کرده است. در سال‌های اخیر سیستم‌های بازنشستگی در سراسر اروپا با توجه به افزایش سن جمعیت، محدودیت‌های مالی و اصول حاکم بر پایداری صندوق‌ها در حال تغییر به سمت زندگی کاری طولانی‌تر و تعویق انداختن بازنشستگی هستند. در کشور ایران هم باتوجه به هرم سنی و افزایش امید به زندگی منطقی است که افزایش سن بازنشستگی همانند سایر کشورها رخ دهد.

صندوق‌های بازنشستگی کشوری و نیروهای مسلح ۱۱ درصد از مردم جامعه را تحت پوشش قرار می‌دهد. مخالفین این مصوبه یکی از دلایل مخالفت را افزایش فشار به برخی از اقشار مردم اعلام می‌کنند اما این

دولت محسوب شده و خلاف شرع و قانون نیست. از طرفی در قرارداد استخدامی طبق قانون مدیریت خدمات کشوری کارمند هرگاه تشخیص دهد شرایط قرارداد به سودش نیست می‌تواند از قرارداد خارج شود. در نتیجه تکلیف مالا یطاق نیست.

حتی اگر قرارداد استخدامی را مشابه سایر عقود در حقوق خصوصی بدانیم که چنین نیست باز هم هر تغییری در قرارداد (خصوصی) خلاف شرع و قانون تلقی نمی‌شود. بلکه این تغییرات باید اساسی باشند.

این نکته لازم به یادآوری است که براساس مصوبه مجلس میزان افزایش سنوات خدمت پلکانی است و بیشتر افراد در حد چند ماه به سنوات خدمت‌شان اضافه می‌شود و افرادی که به تازگی شروع به کار می‌کنند به میزان سنوات خدمت آنها حداکثر ۵ سال اضافه می‌شود. پس مشاهده می‌کنیم که این افزایش سن به حدی نیست که تغییر اساسی تلقی شود و منجر به برهم خوردن کل قرارداد شود. اما با همه این وجود اگر کارگر قرارداد را به سود خود نبیند این اختیار را دارد که قرارداد را برهم بزند. این موارد گفته شده مربوط به بیمه بازنشستگان کشوری و لشکری است. اما تأمین اجتماعی ساز و کار بیمه‌ای متفاوتی دارد. در آنجا رابطه بین کارگر و کارفرما مطرح است در نتیجه حساسیت آن بیشتر است. اما همان طور که گفته شد با توجه به قانون کار و قانون مدیریت خدمات کشوری، کارگر می‌تواند هر زمان که بخواهد از قرارداد بیرون رود و یا حتی تحت شمول بیمه دیگری غیر از تأمین اجتماعی قرار بگیرد.

بنابراین افزایش سن بازنشستگی با توجه به ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی، بودجه کلان بیت‌المال که صرف صندوق‌ها می‌شود، افزایش امید به زندگی و متناسب نبودن تعداد شاغلین و بازنشستگان به عنوان یکی از راهکارهای حل این معضل امری ضروری به نظر می‌رسد. امید است که با وجود سنگ‌اندازی‌های فراوان بر سر راه مصوبه، شاهد قانونی شدن هرچه زودتر این مصوبه به عنوان مرهمی بر زخم عمیق صندوق‌های بازنشستگی باشیم.

را باید بدانیم که در صورت بی‌توجهی به این مشکل تعادل بین نسلی رعایت نشده و ما در سال‌های آینده با حجم عظیمی از بازنشسته و صندوق‌های ورشکسته مواجه هستیم که دولت مجبور است بودجه این صندوق‌ها را از بیت‌المال بدهد. در حال حاضر ۳۳۱ هزار میلیارد تومان از بودجه بیت‌المال برای جبران ناترازی صندوق‌ها خرج می‌شود. این رقم تقریباً معادل بودجه عمرانی کل کشور است. در صورتی که تا کنون هیچ اعتراضی نسبت به پرداخت این هزینه از سوی مخالفین افزایش سن بازنشستگی نشده است. در سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۲ هزینه‌های عمومی دولت ۸۵۱ درصد رشد داشت است. اما میزان کمک دولت به صندوق‌های بازنشستگی کشوری نیروهای مسلح به ترتیب با رشد ۲۲۸۵ و ۱۶۲۶ درصدی همراه بوده است. آیا این صحیح است که مبلغی که می‌تواند صرف همه مردم ایران و بودجه عمرانی شود تنها به ۱۱ درصد بازنشستگان اختصاص یابد؟

پاسخ به برخی ایرادات شرعی و حقوقی وارد بر مصوبه

عده‌ای این ایراد را وارد می‌کنند که ما با افزایش سن بازنشستگی قرارداد کار را یک طرفه برهم می‌زنیم این موضوع خلاف اصل آزادی قراردادهاست و عطف به ما سبق شدن قوانین را در پی دارد. از نظر شرعی هم عقد و عهد بسیار در اسلام محترم است و شرایط قرارداد به عنوان عقد نمی‌تواند یک طرفه تغییر کند.

در این راستا باید بدانیم ماهیت قرارداد استخدام با قرارداد بین دو شخص که در حقوق خصوصی مدنظر است؛ فرق دارد. در این رابطه یک طرف قرارداد دولت است و طرف دیگر کارگر است. در موارد متعددی پیش آمده که دولت شرایط قرارداد را بنا به مصلحت عمومی تغییر داده است. این موارد از مصادیق اعمال حاکمیت دولت محسوب شده و به لحاظ شرعی ایرادی ندارد. طبق مصوبه مجلس، با فرمول پلکانی سن بازنشستگی افزایش یافته است. از آنجا که این تغییر بنا به منفعت عمومی و رعایت عدالت بین نسلی بوده، در نتیجه از مصادیق اعمال حاکمیت